

EDINOST

„EDINOST“
Ishaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob torekih, četrtekih in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerna pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za en mesec . . . 1.—, izven Avstrije 1.50 za tri mesece . . . 3.— „ „ „ 4.50 za pol leta . . . 6.— „ „ „ 8.— za vse leto . . . 12.— „ „ „ 18.—
Naročnine se plačevati naprej na uradni list priložena naročilna se uprava se ozira.
Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 20 nov., izven Trsta po 40 nov.

Oglasi se računajo po tarifi v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje preost, kolikor obsega navadnih vrst (iz Peslana, osmrtnice in javne zahvale, če maši oglasi itd. se računajo po pogodbi)

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu, ulica Caserma št. 13. Vsake pismo mora biti frankovano, kor nefrankovana se sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnine, reklamacije in oglase sprejema upravništvo ulica Molino plešale št. 2. II. nadst. Naročnine in oglase je plačevati leso Trst. Odprta reklama cije se prate poštnice.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

V edinosti je moč!

Častitim našim gg. naročnikom!

Vsem onim gg. naročnikom, kateri ne poravnajo zastano naročnino do 1. decembra t. l., ustavimo list brezpogojno.

Uprava „Edinosti“.

Dan zadoščenja.

Meseca marca leta 1897. so bili precej viharni časi po naši okolici. Imeli smo državnozbornske in deželnozborne volitve. Volitve denašajo vsikdar nekaj več življenja med ljudstvo. To tiči že v naravi stvari. Najleneje in okorne naravi postajajo živahnije in agilnejše. Vse je razburjeno, razdražljivo in občutljivo. Tako je, kakor da bi bil že vzduh sam napolnjen elektriciteto. Seveda ni povsodi jednako. Tudi v tem pogledu velja znani pregovor: Altri paesi, altri costumi! Po nekod se le prepirajo in kriče, drugod se tepejo in si razbijajo glave. Na Ogerskem n. pr. niti ne bi vedeli, da je volitev, ako ni nekoliko krvavih in razkrojenih glav. Mrtvec na volišču, to je nekaj, česar skoro ne bi mogli pogrešati na Ogerskem. Ker pa je že tako, da slabi vzgledi kvarijo dobre in lepe običaje, jele so se take stvari dogajati tudi med sedeli vitezkim Madjarom, v deželi naših bratov Hrvatov. Tudi tam je tekla letos kri, tudi tam je letos mnogokdo pustil na volišču svojo osebo — svobodo.

Toda pevrnimo se v tržaški okolici! Tudi mi smo imeli letos volitve. Mi nismo tako hudi. V nas ni bila navada do sedaj, da bi mogočno vskipevale strasti o volitvah. Naš okoličan je belj hladne mravi. Tu pa tam kakov spopadek na kakem shodu, tu pa tam kakov prepirček med narodnjakom in cikorjašem, tu pa tam vsklikov „Živelj Slovenci“ in „Živio Nabergoj!“ ali pa „eviva Maurener e m... per Nabergoj!“ to je bil približno ves inventar načinov, katerimi so izražali naši okoličani svojo zavest, da so volitve. Letos pa je bilo vendar nekoliko huje. To je bilo onega usodnega dne, ko je naša okolica ostala — brez zastopnika.

Istega večera je mnogo okoličanov prišlo v navskrižje z zakoni. Zagrešilo se je raznih zločinov ali prestopkov, storjenih s tem: da se je nevarne grozilo onim, o katerih so slutili, da se pripomogli do nesrečnega izida volitev, da so pomagali dvigati roko, ki je potem toliko težko pala na naše okoličane, da je ves narod slovenski občutil ta silni udarec; da se je tu pa tam poškođovalo kaj tujega blaga, in da se se zbirali in razgrajali po ulicah.

Takrat je bil po koncu ves nam sovražni svet, da je opozarjal svet na surovost okoličanov, da se je zgražal na nasilnosti Slovencev sploh in da je dokazoval, kako potrebno je, da ima italijanski kulturni živelj gospodstvo v deželi v svojih rokah in da brzda grozovite slovenske vandale; uverjale se je takrat v vseh mogočih napetih in modulacijah, da tako barbarstvo ne bi bilo mogoče nikjer drugje na svetu ter da je smatrati okoličane izven kroga onih, ki so bili pristopni evropski kulturi in civilizaciji. Takrat so se v nasprotnem taboru izrekale najstrožje obsodbe na naših okoličanah in so nasprotna glasila pozivala ne le sodišča, ampak tudi politično upravo, da dajo občutiti „vandalom“ vso ostrino strogosti. Nasprotniki so kovali svoj strankarski kapital iz

najtendencioznejih opisovanj in falzifikovanj resničnih dogodkov, katera opisovanja pa so kovali le oni sami v svoji delavnici laži in denunciacije.

Nas je bolelo takrat v dušo in krvavelo nam je srca, ko smo videli in vedeli, kako je prišlo do onih žalostnih dogodkov. Lejalno smo pripoznali, kar se je dogodilo in ničesar nismo tajili. Toda vzrujeno je bilo naše bitstvo, ogorčena so bila naša čustva vsled tolike zlobnosti, brezsrčnosti nasprotnikov. Mi, ki smo poznali motive, ki so dovedli okoličane do onih nesrečnih činov, mi, ki smo videli, kako je vzplapolala v duši tega ljudstva vsled nečastnih dogodkov na dan tiste nesrečne volitve, mi, ki smo vedeli, kako krivico delajo nasprotniki temu ubogemu ljudstvu: nijedne besede nismo napisali, katero bi bilo možno umeti take, kakor da hočemo odebravati one dogodke, marveč obžalovali smo jih odkrito — mnogi naših so menili, da cele preodkrito —, ali gausili so se nam hina vci v nasprotnem taboru, ki so hlastno pobirali kamenje in je metali na to naše zvesto ljudstvo.

Trpeli smo, ko so tako valjali pe blatu ime naših okoličanov. A imeli smo vendar tolažbe ene žalostne dni. Tolažba naša pa je bila v trdni veri, da pride dan zadoščenja našim okoličanom! Da pride dan, ko prinese dokaz, da se tudi drugod, in morda tudi med omikanim življenjem nemškim, morejo razvneti strasti vsled političkih dogodkov, in da moreta strast in fanatizem tudi drugod doprinašati činov, s katerimi se oni dogodki v okolici niti primerjati ne dajo, kar se dostaje njih oblike: njih krutosti in gnusobe.

Sedaj je prišel tak dan zadoščenja; žalostnega zadoščenja sicer, kakoršnega si nismo želeli — ker je to dan sramote za našo ukupno domovino, za našo Avstrijo —, ali vendar dan zadoščenja za naše okoličane.

Kaj se dogodki, ki so se vršili meseca marca po naši okolici, ako jih primerjamo z dogodki teh danj v našem avstrijskem parlamentu?!

Kaka razlika to, ako pomislimo na kraj, kjer so se godili ti in oni izgrede! In ako pomislimo na stopinjo omike in na socialne stališče onih, ki so uprizarjali izgrede!

Tu je bila množica na ulici ali v krčmi, tam so bili izvoljenci, cvet naroda v onih sve ih dvorah, kjer se kroje zakoni! Kolika razlika!

Kako lepe, kako plastične je opisal genijalni Maupassant možnost, da se spozablja najbolj olikani človek, kadar so se razvnela množice.

Koliko laglje se pa spozablja priprost človek! Kadar so se vnele strasti v množici, tedaj pozablja pejedinec, da je človek, ter postaja le del množice in pokoriti se mora volji množice. Splošna nevolja in razdraženost ga je vrgla izven njegovega značaja in njegove uravi; zgubil je svojo lastno voljo in udati se je moral groznemu nagonu vse množice. Volja množice je grozna moralna moč, ki ga tišči k sebi nepremagljivo silo. Mož, ki sam na sebi ne bi pohočil niti črvička, postaja razkačen, kadar je razkačena množica. Iz kratka: v vrveju množice se zgublja osebnost posamičnika in isti postaja le del velike osebe — množice!

Kdor hoče torej pravično soditi take dogodke, kakoršni so bili oni po okolici v mesecu marcu, mora poštovati ta psihološki moment. Kdor je hotel prav soditi te dogodke, moral je poštovati duševno razpoloženje okoličanov onega nesrečnega dne; moral si je predočiti, kar in kako je vrvelo

po duši slehernega zavednega okoličana! In ako je storil tako, potem je tudi umel, da je bilo one dni čustvovanje po okolici kakor sod napolnjen strelivom; trebalo je le malo iskrice in eksplozija je bila tu. In koliko je bilo takih iskrice one dni! Iskrice v hrupnih demonstracijah nasprotnikov, v zasmehevanjih od strani njih organov v okolici in tu pa tam v nečuvni brezaktnosti onih, ki naj bi skrbeli za mir in red, pa so še v nemali, mesto da bi bili mirili duheve.

Take je prišlo, da se je vrgel v vrtimec mnogokateri okoličan, ki je sicer najkrotkeja in najblažja duša na svetu! Ogenj v srcu in dreznje od zunaj! Ali se je čuditi potem, da je vsplapolal plamen? Dotičniki so prejeli svojo kazen, o tem se ne da govoriti dalje. Pravici se je meralo zadostiti. Toda vprašati moramo slehernega, ki je dobre volje in mu ni slepo sovražstvo zatemnilo vida in srca: ali je smeti vse te nesrečneže — kakor so to delali naši nasprotniki — radi tega označati kakor vandale in tolovaje, za katere je le jedno vodilno sredstvo — veriga?!

Na to vprašanje so nam odgovorili dogodki v avstrijskem parlamentu. Ako poštujemo kraj, kjer so se godili ti dogodki; ako poštujemo ljudi, ki se jih uprizarjali; in ako poštujemo njih pomembnost pred svetom, in sramoto, ki jo vlečejo kakor posledico za sebej — in ako pomislimo še posebno na kvalifikacijo teh činov, ako pomislimo, da so akademično izobraženi ljudje pred očmi vse Evrope gazili v blato najvišjo avtoriteto na onem kraju, kjer so se vršili dogodki, ako pomislimo, da so se akademično izobraženi ljudje metali po tleh, da so res po vandalski poškođovali taje blago; ako pomislimo, da je akademično izobražen človek, učitelj prava in vzgojevatelj mladine, z odprtih nožem spraviljal v nevarnost življenje svojega bližnjega; ako pomislimo, da so izobraženi ljudje in sinovi velikega kulturnega naroda grozili svojim drugače mislečim tovarišem: Postreljamo vas kakor pse! — ako pomislimo na ta evropski škandal, na to razgrajanje v parlamentu, in ako pomislimo sledajič, da vsem tem dejanjem ni bila gosilna meč kako plemenite čustvovanje, marveč plemenski fanatizem, zdvijana narodna besnost, nagon tiranstva — ako pomislimo na vse to, in primerjamo vse z dogodki v okolici, ako poštujemo vse okolnosti od tu in tam, potem moramo priznati, da so bili dogodki v okolici razumno le igrača, da je bil naš okoličan kavalir v primeri s pretepači v parlamentu in da ni bil nikak vandal, katerega treba držati na uzdi.

Po vsej pravici pravimo torej: ako primerjamo vestas in poštujemo vse okolnosti, potem smemo zatrditi, da so sedanjji dogodki v parlamentu najlepše zadoščenje okoličanom za vsa ljuta žaljenja njih časti in imena radi dogodkov v mesecu marcu!

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 27. novembra 1897.

Državni zbor. Živela revolucija! V znamenju tega vsklika se je vršila večerajnja seja zbornice poslancev. Živela revolucija! sta klicala Wolf in Schönerer! Ti pretepači in razgrajali so pritirali do skrajnega: predsednik, ki uživa neomejeno spoštovanje po vseh parlamentih sveta, predsednik je moral bežati iz dvorane, socialisti so zaseli sedeže predsedništva in policija je prišla v dvorano.

Policijst v avstrijskem parlamentu. V tem momentu je izraženo vse delo razjedajoče moči onih, ki se bore proti naravnim odnošajem države, ki hoté uvesti nekaj, kar ni možno v tej državi.

Pred uhom in na hodnikih so stali redarji. Predsedništvo je ukrenilo tako, ker so je počuli dogodki iz zadnjih dni, da sedanja opozicija je zmožna k vsemu! In da se je od ljudi, ki vihte z noži in groze z revolverji, bati — vsega. Ves vzduh parlamenta je nasičen razdraženostjo.

Galerije so bile natlačene. Ni čude, saj dela sedaj naš parlament v senzaciji. In senzacija ljubi sedanji življenja trudni, preživeli rod. Treba nečesa kar mu šegeta živce, kar mu — če tudi umetno in na škodljiv način — elektrizuje lenobe.

Kakor smo sporočili med najnovjimi vestmi današnjega zjutrajnjega izdanja, prišel je predsednik Abrahamovič v zbornico ob 11. uri 15 minut predpoludne.

Kakor bi trenil skočili so socialisti po koncu, leteli so pred stolice ministrov, in komaj je Abrahamovič zasel svoje mesto, zagurali so hurenški krik. Povzdigneni rokami so grozili predsedniku: Lopov, malopridnež! In potem je jela divjati vsa levica in zasramovati predsednika. Bled kakor zid je gledal Abrahamovič na ta prizor furij človeške strasti.

In potem sta socialisti Berner in Resel storila veliko delo v blagor delavcev: skočila sta čez stole ministrov, preskočila mizo poročevalcev in se zagnala proti sedežu predsednika. Pograbila sta vse listine in spise na mizi, trgala iste in metala po tleh tja po dvorani. Misliti si morete, kako je bilo predsedniku pri srcu, ko je moral gledati take vandalske čine! Toda v isti hip so se dvignili poslanci z desnice in se zagnali proti socialistom, ki se zasedli mesta predsedništva. Prišlo je do strašnega pretepa. Hkrati je nekoliko Čehov pograbilo socialisti Bernerja in so ga odnesli iz dvorane. Grozno kričanje se je razlegalo po zbornici. Od vseh strani so moleli kvišku utišane pesti.

Socialisti so bili še vedno na mestih predsedništva. Zastonj se je trudil podpredsednik dr. Kramar, da bi jih pregovoril, naj zapusté to mesto. Izjavili so, da hočejo preprečiti se silo, da Abrahamovič ne zasede predsedništva. V tem hipu se je povrnil socialist Berner v dvorano, socialisti in levica so ga pozdravljali viharno.

Prikazala sta se dva oddelka policijstov. Po kratkem posvetovanju z grofom Badašjem in ministrom Gautschem, so ustopili policijsti pod vodstvom dveh komisarjev. Postavili se se ob klopih ministrov in predsedništva. Viši policijski komisar je pozval socialiste, naj zapusté mesto predsedništva. Ker niso hoteli storiti tega, pozval je komisar redarje, naj posredujejo. Redarji so prijeli socialiste Bernerja, Cingra in Riegerja. Ti poslednji so se upirali, ja policijsti so jih odvedli se sile iz dvorane. Tega, kar se je godilo potem, ne more opisati nobeno pero. Bile je kakor sodnji dan. Opozicija je zasramovala redarje. Nekaj socialistov je bilo še vedno na stolah predsedništva. Daszynski je bil ob mizo, drugi socialisti so zasramovali Čeha in levica, ti skrajni nacionálni fanatiki, so ploskali socialistem. Še le policijsti so mogli spraviti socialiste doli z odra in so jih odpravili iz dvorane. Najhuje se je upiral posl. Berner. To je bil strašen koncert: krik, nabijanje s pestmi, teptanje z nogami itd. Posl. Mayreder je polomil svoj pult. Levičarji so mahali z robcem proti galeriji, seveda z namenom, da so občinstvo pozivali, naj pomaga kričati.

Predsedništvo je zaukazalo, naj se sprazniijo galerije. To pa je šlo počasi izpod rok, ker je opozicija hujskala občinstvo, naj se ne uda.

Ko ni bilo več socialistov na sedetih, povrnil se je predsednik Abrahamovič v dvorano. Takoj pa so se jeli zopet razlegati „Pfai-klici“ in razbijanje in tuljenje se je pričelo zopet. Kričali so: Gausni slepar! Malopridnež! Doli! Lopov! Lopov ne sme govoriti nijedne besede!

Predsednik je skušal goveriti, ali vihar mu je udušil vsako besedo sproti.

V isti hip sta prišla komisarja v dvorano. Predsednik je nekaj odredil, ali nikdo ni umel ničesar. No, kmalo se je videlo, kako je komisar korakal s policijsti proti poslancu Wolfa. Komisar je pozval Wolfa, naj ostavi dvorano, a le ta je izjavil, da se umakne le sili. Poslanci z levice so se mešali vmes, a hkratu je dal komisar znamenje

policijstom, in le-ti so odveli Wolfa iz dvorane. Jeden redarjev mu je držal roko na rami. Na levici so divjali, desnica je ploskala. Potem se je komisar približal posl. Glöcknerju. Le ta je vzdignil pest proti komisarju. No, le ta ga je pustil in je odšel. Ko so se povrnil redarji, ki so odveli Wolfa, so bili zasramovani od obstrukcionistov.

Ob 11. uri 55 m. je zopet vstopil predsednik Abrahamovič, a levica je zopet razsajala po peklenski. Posl. Daszynski je zaklical predsedniku: „Stari zločinec, izdajalec države, troj prostor je v ječi!“ In posl. Schönerer je spremljal te lepe vsklike nabijanjem na mizo.

Abrahamovič: „Prosita, le nikakih ozirrov do moje osebe (pri tem je ponudil poslancem svoja prsa), ali imejte ozir do tega mesta!“

Daszynski: „Surovež, za-te je galera, ne pa parlament.“

Po teh izbruhih neverjetne strasti je proglašil predsednik sejo otvoreno. (Vsi dosedaj opisani dogodki so se vršili namreč pred otvorjenjem seje.) Predsednik je dal besedo posl. Stürgku. Ker pa je Daszynski še vedno kričal vmes, zaklical je podpredsednik, ki je prevzel predsedništvo: „Posl. Daszynski je izključen iz treh sej!“ Strašen krik na levici je bil v odgovor tej odredbi. Daszynski je kričal, da se ne uda. Prišli so policijsti in so ga se silo tirali iz dvorane.

Na to je nastal mir za par minut. A komaj se je zopet prikazal predsednik Abrahamovič, že je navstal zopet vihar in klici: Ven z sleparjem in lopovom! Abrahamovič je nekaj šepetal stenografom. Bila so to pozivanja na red, katerim sledi izključenje. Zopet so ustopili redarji, in komisar se je približal poslancu Schönererju. Le ta pa je hitro ustal in je odšel iz dvorane, maha je z robcem.

Predsedništvo je prevzel posl. Kramar, a tudi njega je sramotila opozicija. Vrstili so se isti burni prizori, na katerih so se udeleževali najbolj socialisti, pozivanja na red in izključevanja iz sej. Izključeni so bili zaporedoma posl. Steiner, Resel, Rieger, Verkauf, Schrammel, Zeller, Cingr, Hybeš in Berner.

Predsednik je prosil ponovno socialiste, naj vendar ne motijo razprave z nasiljem. Pomagalo seveda ni nič. Ko je videl podpredsednik Kramar, da ni moči dalje, zaključil je sejo.

In kraj, kjer se vrše taki škandali, kjer se vedejo ljudje, kakor pijanci po beznicah, se imenuje — avstrijski parlament.

Danes je zopet seja.

Demonstracije na ulici. Novinarski aparat nemških srditežev deluje sedaj polnim parom. Kolikor le more doseči človeška zloba v zavijanju resnice, hujskanja mas, pačenjem dogodkov in druzim obrekovanjem: to so dosegle sedaj namkoliberalne in nemškoscijalnoe novine.

Vsled dogodkov v parlamentu so se vršile včeraj velike demonstracije na Dunaju in v Gradcu. Demonstrirali so v prostorih vseučilišča in pred parlamentom. Mejeptoma od vseučilišča so demonstrirali dijaki in grozili s palicami Luegerju, Badeniju in proti sedanji večini v parlamentu. Kričali so: Hoch Schönerer! Hoch Wolf! Prišlo je do spopadov med dijaki in policijo. Zaprli so kakih 40 oseb.

Slučne demonstracije so se vršile tudi v Gradcu. Tam so v lepi slogi demonstrirali dijaki in delavci ter so pred spomenikom cesarja Josipa prepevali nemškoscijalnoe pesmi. Da še na poseben način dokažejo svoje zakoneljube, udrli so v urelnišstva 8 listov in so delali tam, kakor delajo v parlamentu veliki mojstri obstrukcije — seveda vse za blagor ljudstva —: razbijali so tujo last. Tudi v Gradcu so zaprli kakih 20 oseb.

K položaju. Žalostno poglavje to! Grenko je to, ker moramo pripoznati danes, da je postalo neizogibno to, česar smo se bali in kar smo odsvetovali dosledno. Naši čitatelji se morda še spominjajo, da smo mi svarili večino vedno in vedno, da naj se ne da zavesti od vladne sirene in naj nikakor ne privoli v kako poostrenejše poslovnika v tem zmislu, da bi se omejila svoboda govora. Povdarjali sme vedno, kako nevarno orožje je tako omejevanje svobode, ker se danes ali jutri obrne lahko proti onemu, ki je je skoval. Prišlo je huje, večina v zbornici je posegnila po radikalnejem sredstvu: izključujejo se poslanci iz sej in policija je našla svoje mesto v zbornici. In mi nemoremo prigovarjati tem odredbam. Dokler je šlo za va-

rovanje svoboda govora, bili smo proti vsaki ostrosti, sedaj pa, ko gre za osebno varnost, za varnost življenja, sedaj ne prigovarjamo več. Nož in stolica ne smeta stabilirati svojega gospodstva v parlamentu; to treba preprečiti, bodisi tudi neparlamentarnimi sredstvi; nasilstvo se mora pobijati z nasilstvom. Žalostno je to. Odgovornost pa naj nosijo oni, ki so pričeli z nasilstvom. Le skrajna drznost, le ona brezobraznost, ki se zaničljivo reži v obraz vsaki resnici, more trditi, da poslanci opozicije počenajajo to, kar počenajajo, le v obrambo, le v silobranu. Kaj mislite vendar! Schönerer in Pfersche naj bi svobodno vihtela svoje nože in stole, naj bi smela brutalno silo preprečati vsako delovanje, vsaki pojav na desnici, ne da bi naši smeli niti ganiti z mazincem proti temu?! Tako daleč vendar še nismo. To je take-le: tolovaj je čakal za grmom potnika! Planil je nauj! Ali potnik se je pokazal moža. Prijel je tolovaja za tilnik, da se mu pokale vse kesti. In sedaj te vprašamo, dragi čitatelj: ali ima tolovaj pravico, tožiti radi nasilstva?! Saj se je potnik le branil. Koliko časa je večina pronasjala vse grdo nasilje brazvestne opozicije? O! dneva do dueva je odložila s krepko reakcijo. Slednjic je morala poiti potrpežljivost tudi njej in udarila je z debelim kladivom na debelo nakovalo. To je bila dolžna sebi in svojim volilcem.

Včeraj so stopila v veljave nova obrambena določila. Da pa nemški obstrukcionisti pokažejo svo svoje malovrednost, poslali so v ogenj po kostanj — socialiste. Ti poslednji igrajo uprav frivolno igro. Se svojo lastno roko, svojo lastno lopato kopljejo grob svoji svobodi in — naši. Nemci vedo, kaj delajo, oni tirajo vedoma do skrajnosti. Parlamentarizem je zanje odigral svojo ulogo. Pod perotni parlamentarizma ne pridejo več do nadvladja. Zato hočejo ubiti parlamentarizem. In kaj bo potem, ako se jim posreči to delo?! Nemci vedo, kaj pride potem, oni vedo da je najmanj 80% birokracije v njih rokah. In ta birokracija dobi v roke — vse! Ali so že pomislili socialni demokratje, kako bo potem? Gorje boče nam Slovanom, a stokrat huje boče socialistom! Morda ne dosedanjim voditeljem, ali stvari! In za take cilje se dajejo zlorabljati sedanji socialistički poslanci in siromaki delavci po provincijah si še demitljajo, da njih voditelji igrajo veliko ulogo, dočim le tlačanijo narodnim tiranom in smartnim sovražnikom vsake svobode, razun one, v katero je milostno privolil mednarodni kapitalizem! Malo je takih ugledov zares v zgodovini političkega življenja, da bi katera stranka tako zavratno žagala vejo, na kateri sedi, kakor delajo tako socialisti.

Dve železi. „Agrar Tagblatt“ ima zanimivo črtico glede spremembe v politični smeri trozveze. List omenja, kako se jeze nemkoliberalni in madjarski krogi na dejstvu, da so jeli tudi avstrijski Slovani prijazneje misliti o trozvezi. Dosedaj je bila trozveza nekaj srčni monopol omenjenih protislovanskih krogov, a sedaj, po spremembi, ki se je izvršila v bitstvu trozveze same, jeli so tudi Slovani drugače soditi o uplivu trozvezne politike na notranjo politiko v Avstriji. Da izvira ta sprememba v mišljenju Slovanov nasproti trozvezi iz dejstva, da je Avstrija sklenila neko separatno zvezo z Rusijo glede Balkana, je same ob sebi umevno. Saj je ravno čut varnosti, ki navdaja avstrijske Slovane v očigled spremembam, ki so se zvršile na najvišem obzorju evropske politike, čut varnosti pred protislovanskimi nasilniki, kar je ustvarile v njihovem mišljenju oni preobrat nasproti trozvezi. Zavest, da imajo avstrijski Slovani nekako jamstvo za svoj narodni obstanek v avstro-ruski zvezi, je pomirljivo dejstvo in kdo bi jim to zameril? Avstrija sama pa je le pridobila vsled te zveze, ker čini ta zveza nekaj pretiupliv nasproti trozvezi. Tako se je zgodilo, da ima dunajski kabinet za izpremembo jedenkrat dve železi v oguju in jedno teh želez se bode gotovo kovalo v obrambo avstrijskih Slovanov. To pa ni po volji Nemcem in Madjarom.

Različne vesti.

V areni. Z Dunaja nam pišeje: Ako je človek v zadnji čas obiskoval avstrijsko zbornico poslancev in opazoval doli z galerije vse te dogodke v globočini pod saboj, obšla ga je misel,

Dalje v prilogi.

kakor da se nahaja v starorimski areni. In res, strasti, ki so razvile svoj praper v naši zbornici, nimalo ne zaostajajo za strastmi, ki so besnele mej borilci mej saboj in v boju z divjimi zverinami. Le kdor vidi vse to na svoje oči in čuje na svoja ušesa, zamore si predstavljati te ognusne stvari, ki bijejo železno pestjo v obraz izomiki in uapredku našega časa.

In ako iščeš po motivih vseh teh pojavov? Tedaj ti zopet uide duh v ono prošlost nazaj, zopet si v rimski areni, kajti motiv tam in motiv tu: navladje! Boj za navladje, da, to je boj, ki se bije v naši poslanski zbornici v tem zgodovine polnem času! To se najbolj čuti, ako se boj opazuje z viška doli. Tu vidiš, kako navdaja strast, levičarje, divja besnost, demonična vznudenost, da bi se izvili zvižajo in ako ne drugače: kruto brutalnostjo iz krepkih rok svojega nasprotnika in bi ga dobili zopet pod-sé, ki se je slednjič iztrgal izpod njihovega stopala.

In misel, da bi utegnili podleči, v resnici in morda za vselej, ta misel jih dela uprav obupne. Seveda se nahajajo med njimi nekateri, katerim je vse bolj nekako šala, ki igrajo poleg svojih resnih tovarišev neko komedijo in morda tudi za to, da bi se govorilo o njih in pisalo, a govorilo in pisalo tudi o avstrijskem parlamentu. — No, te komedije utegne prav kmalu biti konec, saj je večina zbornice morala poseči po sredstvu, ki sicer ni parlamentarno, ali je jedino, ki utegne ukrotiti združene duhove. Policija v državnem zboru! Policija v zbornici voditeljev naroda! Brrr! Človeka stresa mraz. — A tako je moralo priti, sicer bi bilo prišlo še dalje. Jedno pa, kar me je posebno neprijetno zadelo na tem kraju in kar me je nehoti spominjalo na zbornična delovanja v Primorju, — je galerija!

Tudi tu se je razvil mej galerijo in zbornico nekaj kontakt, podoben istemu v tržaški mestni in poreski deželni zbornici. Galerija, in to precejšnji del iste, je začela nekako saglašati s tistimi elementi v zbornici, ki so menda tu, da vpričarjajo škandale. Mejsebojno namigavanje in vzpodbujanje in tisti vzklici na galeriji, ki pričajo, kako se ti ljudje razumeje mej seboj, vse to se je jelo pojavljati. No, govorilo se je celo, da se galerija izključi, kar bi po jedni strani res ne škodovalo.

Radovedni smo tu gori in Vi tam tam doli gotovo tudi, kako se izteče stvar? Vskakako je žalostno, jako žalostno, ako je politično delo zašlo v tak tir, in človeku se le gausijo taki dogodki.

Cesarica Elizabeta v Parizu. Dne 25. t. m. se je vozila naša cesarica mimo Pariza, vozeča se v Biarritz. Na vztočnem kolodvoru jo je pričakoval predsednik francozke republike, Feliks Faure ter jo pozdravil. Faure je izrazil svojo radost na tem, da je cesarica zopet počastila Francijo se Svojim posetom.

Cesarica je bila dobre volje in predsednik Faure jo je spremil do voza ter jej poljubil roko o odhodu. Cesarica je došla v Biarritz 26. t. m. ob 10. uri zvečer, kjer se nastani v „Grand hotelu“.

Nj. ekselencija vitez Rinaldini se je podal minul petek dopoldne v milu Economu ter je čestital lastnikom mlinana petindvajsetletnem obstanku podjetja, želeč še daljnega razcvita istemu.

Za božičnice so derovali: Monsignor Černe 50 kron, Monsig. Fl. 10 kron, Dr. Ivanič 6 kron, č. g. župnik Kocjan 4 krone, č. g. Šonc duhovnik 10 kron.

Za podružnico družbe sv. Cirila in Metoda na Greti nabral „Narodni eksekutar“ v „Narodnem domu“ v Barkovljah pri veliki pojedini kraške srne, katero sta ustrelila, razdelila in veseli družbi darovala dva barkovljanska lovca, 3 krone 96 st.

Komisija za pridobinski davek. [Ta komisija se bo mogla konstituirati že v kratkem, ker se je po sporočilu „Fremdenblatta“ finančni minister že odločil, kako naj se sestavi komisija. Minister imenuje namreč predsednika in njegovega namestnika, ter polovico komisijskih členov.

„Lega“ v Devinu. — Čitamo v laških časopisih, da „za-Lega“ bo zidala spomladi novo šolsko poslopje za — laško šolo, ki se otvori jeseni. — Pričakujemo od Devincev, da se združijo na resen odpor, t. j. da niti enega slovenskega otroka ne požre ta lahonska „za-Lega“. Za svoje laške pojentarje naj pa zidajo tudi deset šol! „Lega“ naj

bi raje kupila dovolj polente, da njeni ljubčki v Devinu ne bodo za lakotjo usirali, kedar ni dovolj sardel, da si prislužijo v tovarni kak novič za silo in potrebo! Tudi par velikih hiš bi potrebovali, da bi ne stali tako skupaj, kakor „sardela v sodu“.

Miklavžev večer pri sv. Ivanu. Opozarjamo še jedenkrat vse one stariše, ki imajo radi svoje otroke, da prinesejo svoje namenjene darove pravočasno k Nadliškovim pri sv. Ivanu. Opozarjamo tudi, da se bo Miklavžev večer vršil v nedeljo dne 5. pr. m. po blagoslovu.

Pevsko društvo „Kolo“ bo imelo svoj redni občni zbor dne 12. decembra t. l. ob 3. uri popoldne v prostorih „Tržaškega podpornega in bralnega društva“, ulica Stadion št. 19.

Odbor.

Nemška kultura brez konca in kraja. Vedno čujemo o načinih in sredstvih, s katerimi nosijo razliki Nemci svojo nedosežno kulturo v afričanske kolonije. Dovolj zaani so že nemški tirani Schröder, Loist, Wehlan. Tem surovinam pridružil se je v najnovejšem času doktor Peters, ki je prav živinski ravnal z zamorci. Kakor rimski cesar Nero se je zabaval z nezaslišanimi načini, s katerimi je moril in pobijal zamorce in svoje služabnike! Oskrunjeval je ženske in jih spravljaj pod zemljo, da bi se njegove lopovščine ne izvedle. Potom interpelacij v nemškem državnem zboru je prišlo vse na dan in nemška vlada je doktora Petersa odstavila.

V Ljubljani imajo poleg drugih denarnih zavodov dve hranilnici, jedno nemško, tako imenovano kranjko hranilnico in drugo slovensko — hranilnico mesta ljubljanskega. V nemški „kranjski“ hranilnici gospodarijo izključno Nemci, prav za prav nemškutari, na veliko škodo Slovenstva, ker nemška hranilnica od svojih velikanskih dobičkov daje vsako leto največ podpor le nemškim društvom in v penemčevalne namene. Kedo pa je nosil, kedo pa nosi svoje prihranke v to nemško hranilnico? Odgovor: Kranjski Slovenci, ki z lastnim denarjem posredno podpirajo tisto jatično kranjsko nemštvo — nemškutarstvo. Kranjski Slovenec ne pozna še gesla: „Svoji k svojim“, sicer bi vzel svoje denarje iz nemškovalne kranjske hranilnice in bi je nesel v slovensko mestno hranilnico ljubljansko. Ko bi vsi Slovenci, ki imajo svoj denar naložen v nemški hranilnici, nakrat dvignili svoj kapital, nehala bi se nakrat tudi nemštvo — in nemškutarstvo na Kranjskem. Toda Kranjec je srečen, če le nemški „pohrusten“ zna.

Orožne vaje za deželne brambovce v letu 1898. Na orožne vaje bodo bodoče leto pozvani deželni brambovci nastopnih letnikov: vse neposredno v deželno brambo uvrščeno moštvo letnikov 1897, 1894 in 1892, izimši one domobranci, ki so dovršili orožne vaje v skupni dobi nad 16 tednov; iz rezerve stalne armade v domobrambo premeščeno moštvo letnika 1887; dalje oni domobranci letnika 1893, ki še niso dovršili štirih orožnih vaj, letnika 1891, katerih dosežanje vaje ne znašajo 16 tednov, dalje letniki 1890, 1889, 1888, 1887 in 1886, katerih vaje ne presegajo 16 tednov, konečno nadomestni rezervniki letnikov 1897, 1894, 1891, 1890 in 1887, izvemši oae zadnjih dveh letnikov, katerih dovršene vaje znašajo nad 8 tednov, letnika 1893 in 1892, ki še niso dopolnili 8 tednov, ter sledajšč letnika 1896 in 1895 oni rezervniki, ki še niso dovršili nobene orožne vaje.

Penemčevalci slovenskih otrok. V „Sl. Narodu“ čitamo, da so Nemci na papirnicah v Medvodah na Gorenjskem ustanovili šulvereinsko šolo, v katero zahajajo otroci tovarniških delavcev, katere Germani hočejo penemčiti na ta način. Učitelj na tej šoli je baje tako besen German, da kar značenja divjati, ko zagleda „Sl. Narod“, ali pa užigalice sv. Cirila in Metoda. — Tako delajo ti ljudje na svojo roko velenemško politiko. No, še se najde palčica, ki krene to „roko“ nadutih penemčevalcev!

Narodni dom v Mariboru. Na severni periferiji slovenske domovine imamo tudi že „Narodni dom“. Stavba se je dozidala minolo soboto in zdaj se stavi gori streha. Zares „Narodni dom“ v Mariboru in Celji je tako živa narodna potreba, kakor bi bil tu v Trstu, na južni periferiji domovine.

Ovacija na Ivovskem vseučilišču. Vseučiliščniki na Ivovski univerzi so priredili profesorju Balzerju navdušeno ovacijo na njegovem odgovoru

nemškemu profesorju Momen. Ko je stopil profesor dr. Balzer v dvorano, začeli so velikošolci ploskati in modroslovec Wroblemski se je zahvalil imenom slovenske mladine za krepko obrambo Slovanov. Profesor Balzer se je zahvalil za ovacijo ter dejal, da je smatral za svojo dolžnost braniti zgodovinsko istino ter zavračati neresnične napade na Slované.

„Sl. Nar.“

Zavarovanje govedi. Goriški deželni poslanec Grča je sklical dne 25. t. m. v goriški čitalnici shod, na katerem shodu se je razpravljalo o ustanovitvi društva za zavarovanje živine. V tem oziru se giblje povsodi, tudi v tržaški okolici se resne dela na zasnutek takih zavarovalnic in upamo, da bomo zamegli v kratkem poročati o uspehih tega gibanja v tržaški okolici.

Voltova cesta. V seji municipalne delegacije dne 19. t. m. se je sklenilo, da se imenuje nova cesta za ljudskim vitom mej ulicama Cologna in Molino grande — Voltova cesta.

Novo slovensko društvo. V Ljubljani so ustanovili trgovci svoje pevsko društvo. Vlada je že potrdila pravila tega društva. Želeli je, da postane to društvo zbirališče narodnih trgovcev in trgovskih pomočnikov, ter da bode pomagal širiti narodno zavest mej onimi trgovci, mej katerimi ta zavest še ni tako živa, kakor bi imela biti.

Pevsko društvo „Kolo“ naznanja svojim članom, da počenši z 1. decembrom bodo pevske vaje vsako sredo ob 8. uri zvečer in ob nedeljah (kakor navadno) ob 3. uri popoldne v prostorih „Tržaškega podpornega in bralnega društva“. Prične se poučevanje novih pesmi. Členi in novi pevci so uljudno vabljeni, da se redno udeležujejo vaj.

Odbor

Bog vsemu prav stori. Naš smešničar nam piše: Bog vsemu prav stori, ali z drugimi besedami: kar hudič pokvari, Bog popravi. Čul sem pripovedati, da je nekdo, pred mnogo sto leti, nesel hudobec mesto Trst v svojih kreppljih čez morje in ga hotel spustiti na zemljo gori sredi Krasa. Ko pa je dospel na pobrežje morja, je nastala taka strašna sapa, da hudič ni mogel naprej in je moral odložiti svoje breme v tem kotlu. O tej priliki pa je zaklel tako grdo, da se ga je veter vstrašil in od strahu ni mogel dalje čez morje. Od tod izvira v Trstu večna burja. Ko je videl Bog, kaj se je zgodilo, se mu je začelo smiliti mesto Trst in njega prebivalci, zato jim je dal po leti veliko vročino in jih je naučil graditi ladije in tudi trgovine jih je naučil. S tem je popravil, kar je zakrivil vrag. Pa še nekaj je ustvaril Bog Tržačanom. Tisti ploskati kraški kamen, s katerem zidajo v Trstu hiše, da jih ne podere veter, kajti, ako bi si jih morali zidati iz opeke, bi jim vražja burja podrla vsa poslopja, tako pa stoje jako trdno, ker so zidane iz božjega kamna. Tako naš smešničar. V enem obziru je menda res tako, vsaj, v kolikor se tiče burje, ki je jela prav te dni kazati, da mora biti v dotiki z — samim vragom.

Izpred dež. sodišča 26letni Anton Kumar iz Čepovana je dobil jedno leto ječe radi tatvine. — 23letni Ernest Lunazzi iz Trsta je dobil mesec ječe radi javnega nasilstva. — 25letni Ernest Lipizzer in njega 23letni brat Ermanno ter 25letni Ivan Batzer, vsi iz Trsta, so bili obtoženi javnega nasilstva in žaljenja javnih organov. Dobili so vsaki tri meseca ječa.

To je „poštenje“! Lastniku kavarne Municiplo je nekdo ukradel prstan v vrednosti 100 gl. Kavarnar je prijavil policiji to tatvino. Le ta je izvedela kmalu, da je tat zastavil prstan za 40 gl. Ali glejga tatu: ko je slutil, da stvar postaja nevarna, poslal je lastnika pismo, — seveda brez podpisa — in notri 40 gl. To je bilo poštenje iz strahu.

Nesrača Dva kmeta, oba iz občine materijske, sta ležala lepo na vozu sena. Hkratu je potegnila burja tako silovito, da je zvrnila voz in rečena dva sta telabaila z veliko silo ob tla. Prihitelo jima je na pomoč več kmetov. Ko pa so videli, da sta močno pobila, prepeljali so ju naravaost v bolnico tržaško.

Nekaj za smeh. Pošta v Zidanem mestu na Štajerskem ima ženjalnega odpravitelja ali odpraviteljico. Nedavno temu je došlo na isto pošto pismo, na katerem je bil napisan sledeči naslov: „Naj sprejme Fran Zelič posestnik v Stražah“. Pošta je vrnila pismo z opazko: „Stražah Adres“

sat unbekannt, denn Vornahme fehlt*. Najbrže je ženjalai (ali pa zlobni! Stavec.) odpravitelj čital krstno ime Fran za „Fran“. Takega odpravitelja bi pač krenil človek z veseljem po pristih!

V varstvo ptičev. Dne 16. t. m. je bil v Gradu shod prijateljev ptič. Na tem shodu se je poročalo o vnebokričešem nastopanju prodajalcev ptič v južni Tirolski. Letos se je pripeljalo na trg v Bolcanu 20,000 tuc. — Shod je imel glede Tirolske ta uspeh, da je pristopilo zvezi za varstvo ptič v Bolcanu 900 členov. Zveza je energično nastopila proti morilecem in trgovcem s ptiči in je dosegla toliko, da se je občinstvo jelo odtegovati od nakupovanja tega „blaga“.

Umrljivost v Trstu. Od nedelje 14. pa do sobote 20. je umrlo 37 moških 40 ženskih oseb, skupaj 77 oseb. (Lani je umrlo v istem času 97 oseb.) Od teh 77 jih je umrlo 12 starih po leto, 10 po 5 let, 6 po 20 let, 7 po 30, 6 po 42, 15 po 60, 17 po 80, 4 po čez 80 let. Povprečna umrljivost minolega tednoje 24,5 od tisoč. Povprečni vzroki smrti so sušice in bolezni na sopnih organih.

140 letni človek. V zavetišču za obnemogle starce in starke v Moskvi se nahaja starček v dobi 140 let. Zove se Kuzmin. Starčka so ustavili radi prošnjačenja in ga potem odvedli v zavetišče. Kuzmin je dolgo časa živel v Sibiriji, kamor je bil odveden radi nekega zločina. Glava starčkova je gladka, kakor jabolko, brez kakega lasu, a koža v njegovem licu je zgubana, kakor na posušenem jabolku. Kuzmin prosi, naj bi mu dali mesečno podporo, ker se nada, da bo še živel. Res, vsi njegovi sorodniki so živeli dolgo. Očetu njegovemu je bilo 150 let, materi 109. Starcu je bilo že 50 let, ko je bil Napoleon v Rusiji sa svojo vojsko. Sibirijo pozna Kuzmin kakor nikdo drugi in pripoveduje o zlatu, koliko se ga nahaja v tej deželi. Pravi, da mu je življenje daljšalo in utrjevalo zdravje to, ker je užival ostre stvari, kakor bren, čresenj (luk) in redkev. Kuzmin pravi, da so bili ljudje v njegovi mladosti boljši, mirnejši in poslušnejši, nego so zdaj. Zdaj vse hrepeči za zlatom, „vsi ljudje so zdaj bogati, nimajo pa dušnega miru“. Res zanimiv starček to!

Turčija v donarnih škripcih. Nedavno temu so izjavili vsi višji uradniki turški, da izstopijo iz služb, ako jim vlada ne izplača zaostale plače. A sedaj se čuje, da je tudi Rusija pritisnila na Turčijo ter da energično zahteva izplačanje dolžne vojne odškodnine. Vsled tega pritiska se je baje zavleklo do spomladi vprašanje vrezoičenja načrtov glede popolnitve turškega brodogva. Tudi energija Rusije je menda posledica nje sporazumljenja z Avstro-Ogerske.

Japonska mesta. Po novi statistiki imajo večja mesta Japonske sledeče število prebivalcev: Tokio 1.368,070 s predmestji vred 1.500,500, Ozaka 505,657, Kioto 342,724, Nagoya 235,706, Kobe 183,065, Yokahama 179,868, Hiroshima 101.094. Mej prebivalce niso šteli vojaki in njetniki.

Ustreljenega našli so dne 17. t. m. v nekem gozdu pri Črnomlju na Dolenjskem posestnika Janeza Lamuta. Mož je šel v gozd sekati drva ter naročil svojemu sinu, da pride z vozom po drva v gozd. Ko je došel sin, je našel nasakanih drv, a svojega očeta ni našel nikjer. Ker se Lamut ni povrnil domov, so ga šli iskat in našli so ga ustreljenega. Čin je izvršil najbrže kedo iz maščevanja, ali pa kak lovec po nesreči.

Gibanje zemlje na Spodnje Avstrijskem. V obližju Bele cerkve se baje kakih 5000 kvadratnih metrov velik del zemlje v dno giblje. 5000 kvadratnih metrov velika ploskev zemlje se je globoko pogreznila. Nastali so veliki hribje ter propadi. Ljudje menjo da je tega gibanja kriva voda, katera si tvarja svoj vir. „Sl. Narod“.

Najnovejše vesti.

Dunaj 27. (Zbornica poslancev). Predsednik vitez Abrahamovič je prišel v dvorano ob 10. uri 20 minut. Opozicija ga je pozdravila viharnimi Pfui-klici, zvižganjem in nabijanjem na pulte. Mnogo poslancev levico se je postavilo pred odrom predsedništva in so kričali razburjeno. Nekateri so trobili na trompete kakor šne rabijo otroci in so izvabljali piščalkami breščee glasove. Predsednik je sel na svoj sedež. Hrup e postajal vedno hujši. Ta prizor je trajal kake četrt ure. Pedsednik je ostal mirno na svojem mestu. Ko pa je le nadaljeval hrup, je izjavil, da

pretrgnje sejo, so je dvignil in je hotel oditi. V tem hipu so jeli metati na najizrezke papirja. Predsednik se je obrnil in se ustavil mirno. Desnica je pozdravila to živio-klici in ploskanjem. Predsednik je sel z odra. Razburjenje v dvorani je trajalo dalje.

Dunaj 27. Danaes so bile zopet demonstracije pred parlamentom, katerih pa so se udeležili vednoma le mladi ljudje. Redarji so razpršili demonstrante in zaprli nekatere njih. Včeraj izključeni socijalni demokrajci so skušali priti v zbornico, toda brez vpeha. Zbrana množica jim je vslikala in jih spremljala potem. Tudi od teh so nekatere zaprli.

Dunaj 27. Od včeraj radi demonstracij zaprtih 51 oseb so jih 13 izročili deželnemu sodišču radi rabuka in ponizevanja o lastvenih naredeb; jedno radi javnega nasilstva.

Posl. Wolf, ki je došel v zbornico v zve z izključenju, je tepel policijske organe s palico po rokah. Wolfa so odveli na policijski komisarijat v notranje mesto. Ko je podpisal sestavljeni zapisnik, izročili so ga deželnemu sodišču radi javnega nasilstva.

V parlamentarnih krogih govore, da je Wolf mogel priti v zbornico na ta način, da se je preoblekel v nenavadno obleko in si nadel krivo brado.

Podpredsednik Kramar je prišel v zbornico ob 11. uri 40 m. in je izjavil, da je seja zaključena. Prihodnja seja se naznani pisanim potom.

Današke borze 27. novembra

	včeraj	danaes
Državni dolg v papirju	102 25	102 25
„ „ v srebru	102 25	102 25
Avstrijska renta v zlatu	112 80	112 80
„ „ v krouah	102 20	102 25
Kreditna akcija	352 75	353 40
London 10 Let.	120 05	120 —
Napoleon	9 55	9 54 1/2
50 mark	11 78	11 78
100 frak. fr.	45 37	45 35

ZAHVALA.

Vsem sorodnikom prijateljem in znancem, ki so izkazali poslednjo čast mojemu nepozabnemu soprogu, gospodu

Franu Jakš-u,

osebno pa gospodu načelniku poštaje v St. Petru, gasilnemu društvu in njega načelniku, g. načelniku poštnega urada ter vsem darovalcem vencev, in sploh vsem, ki so mi na katerokoli način izkazali svoje sočutje, izrekam tem potom svojo najiskrenejšo zahvalo.

Udova Marija Jakš,
rot. Katan.

MED

izličan v steklenicah po 1 in 1/2 klgr.
prodaja

A. Žnidarskič
v Ill. Bistrici - Kranjsko.

Aite & Zadnik

TRST Via Nuova na vogala via S. Lazzaro TRST

priporočata slavnemu slovenskemu občinstvu v mestu, okolici in na deželi bogato zalogo materialnega blaga. Dobiva se najnovejše blago za jesensko-zimsko sezono, za moške ženske in deca. Bogat izbor vsakovrstnega perila, stof, forštanja, fanele, volanov in svilnatih rut najnovejše mode. Razne drobnarije črke in vezanja v obilni meri. Dobivajo se tudi najnovejše stfe za moške obleke, havelki, ovrtniki in ovrtnice. Za slovenska društva razni trakovi in stofe za zastave. Sprejemajo se naročnine za izvršitev moških oblek. Cene jako nizke. Uzorec na zahtevanje takoj Pošiljatev poštnine prosto.

Držeč se narodnega gesla: Svojlmi k svojimi ostajeva udana Aite & Zadnik

Saunig & Dekleva

V GORICI, v Nunski ulici št. 14-16.
Velika zaloga

šivalnih strojev in dvokoles

raznih sistemov kakor tudi iz bambusa. Lastna mehanična delavnica za popraviljanje in nikljanje.

Zaloga pohištva

trdke Alessandro Levi Minni

Trst, Via Riborgo, 21 in Piazza Vecchia št. 2
Zaloga pohištva in tapetarij vseh slogov, lastnega izdelka. Bogato skladišče ogledal in vsakovrstnih slik. — Na zahtevanje ilustrovan cenik zastoj in franko. Naročen blago stavlja se parnik, ali na železniško postajo, ne da bi za to računil stroške.

Ulica Donota št. 9

Mehanična delavnica

ustanovljena leta 1869

Petra Braido in sina

prevzema poprave šivalnih strojev in koles in vseh mehaničnih del. Dela izvršuje najnatančneje in po najnižjih cenah. Prodaja tudi kolesa nova in obrabljena kakor tudi šivalne stroje. Abonement za hranitev koles po 2 gl. na mesec.

Ulica Donota št. 9.

Na Najviše povelje Njeg. c. in kr. Apost. Veličanstva.

XIX. c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namen: avstro-ogerske monarhije
Ta donarna loterija — v Avstriji jedina postavno dovoljena — obsega 7278 dobitkov v gotovem denarju v skupnem znesku od 341.684 kron.

Glavni dobitek: 160.000 kron.

Za izplačanje dobitkov jamči c. kr. loterijski sklad. Zrebanje se bode vršilo nepreklicno dne 10. dec. 1897.

Jedna srečka stane 2 gl. a. v.

Srečke se dobivajo v oddelku za državne loterije na Dunaju I. Riemergasse 7, v loterijskih kol kturah, v tobakarjah, davkarajah, na poštnih, trzojavnih in železniških uradih v menjalnicah itd. Nariši za kupovalce srečk brezplačno. Srečke se dopošiljajo proste poštnine.

C. kr. loterijsko-skladno ravnanstvo, oddelk za državno loterijo.

Njegova Svetost

Papež Leon XIII.

sporočil je po svojem zdravniku profesorju dr. Lapponi-ju lekarnarju PICCOLI-ju v Ljubljani najbrže za zahvalo za Njegovi Svetosti vpslano

tinkturo za želodec

Omenjeni zdravnik, kakor veliko drugih odličnih profesorjev medicine sa

Piccoli-jevo tinkturo za želodec I preskušili, ter jo priporočajo kot izvrstno krepilo za želodec, katera krepi želodec, pomnožuje tek ter povspenjuje prebaviljanje in čiščenje.

Cena: 1 steklenica 10 vrč. 12 steklenic z zavijem 1 gl. 36 vrč., poštna pošiljatev 70 steklenic 6 gl. 50 vrč.

Najviše priznanje

lekarnarju PICCOLI-ju v Ljubljani kot prijavljalen kapljic za zobe,

katera je z zadovoljnim vspedom Nj. c. in k. Vi. pečljana gospa prestolonaslednica-udova nadvojvodinja ŠTEFANIJA izvolila opetovano uporabiti.

Cena steklenici 20 vrč. 10 stekl. 1 gl. 50 n. Naročba o ipošiljajo se točno proti poštnem povzetju

Moji izdelki

so pripoznani kakor dobri in v ceno! Remont. iz nikotja tače 93 ur, g'd. 3.60. Remont. srebrni se zletim obrezkom 6 gl. Budnik-anker I vrste ki sveti od gl. 1.60. — Regulatorji v urehovi enarici od gl. 4.50 naprej Cenik so 500-likami gratis in franko. Kar ne ugaja se zamenja ali vrno znesek.

Evg. Karscker

travnica Lepnih ur, razpošiljalni obrt in liferant društva uradnikov za posestva.

Bregenz am Bodensee N. 479. — 2 leti garancije

Kdo pije
Kathreiner
Kneippovo sladno kavo?
Vsak
kdor ljubi okusno kavo, hoče zdrav ostati in si kaj prihraniti

Slovenci in **Slovenke!**

spominjajte se
o vsaki priliki naše prekoristne družbe

sv. Cirila in Metoda

Svoji k svojim!

To Vam bodi geslo v gospo-
darskem življenju!

Svoji k svojim!

Podpisani sem odprl

KLESARSKO DELALNICO

nasproti pokopališču tržaškemu,
pri kovačnici g. Jankoviča, na vogalu ceste, ki vodi v Škedenj.
Izdelujem spomenike, raznovrstna okusna risarska
dela za zgradbe, itd. Nadejate se podpore beležim
se spoštovanjem udani

Josip Flego.

Zdravljenje krvi

Čaj „Tisodermet“ (Millefiori).
Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slu-
šanjem, če peče v želodcu, kakor proti slabemu
probavljanju in hemoroidom. Jeden omot za oz-
dravljanje, stoji 50 nč, ter se dobiva v odlikovani
lekarni
PRAXMARER „Ai due Mori“ Trst, veliki trg.

Moj Voltov križ je napravljen sedaj tako, da prekaša
prve aparate glede električne moči in magnetičnega učinka.
Dokazano je, da ima 0.78 voltov moči.

Prosimo, pošljite mi nemu-
doma dva nova Volta-križa.
Čutim se popolnoma zadovoljno,
brezpečnih noči nimam več.

Regina Riek.

Dunaj I. Wildpretmarkt št.
3 „Rother Igel“.

Očividni svedok velikega
in naglega vpeha Voltavega
križa prosim, da mi pošljete ne-
mudoma jedinoga.

Fran Steiger.

Dunaj XIX. Döbling, Bill-
rothgasse 55.

Prošel sem poslana mi 2
križa in čutim, da so se bolečine
močno zmanjšale. Do sedaj mi
ni pomagalo nobeno sredstvo
in zahvaliti moram Boga in Vas,
da se počutim bolje.

Fran Janoušek, glavni vrtnar.

Elektro Voltov Križ

Vsem šibkim osebam ne more se zadestno priporočati
nošenje „Voltavega križa“, kateri jači živce, obnovlja kri
in ki je pripoznan svetovno kakor neprimerjalno sredstvo
proti sledečim boleznim: trganju, revmatizmu, nevralgiji,
šibkosti živcev, nespečnosti, mrzlim rokam in nogam, hipo-
chondriji, bledici, nadihu, otrplosti, krčev, močnemu postelje,
kužnim boleznim, hemoroidom, bolečinam v želodcu, influen-
cij, kašlju, gluhosti, brenčanju v ušesih, glavobolu, zobobolu
itd. Nesamovoljna zguba življenske moči, nezmožnost in osla-
belost leči se tudi z vedno nošo Voltavega križa.

Žene in deklice morale bi v kritičnih pe-
rijodah nositi Voltov križ, ker olajšuje bolečine in njega
električni upliv obvaruje slabih nasledkov, kateri so uničili
v tej nevarni dobi že toliko mladih življenj.

Cena 1 gl. 80 nč. komad.

Ako se dopošlje 2 gl. (tudi v znakah), dobi se ca-
rine prosto.

Proti povzetju 20 nč. več. — Pristen samo pri
L. EPSTEIN, kemiku v Draždanih (Dresden)

A. 16.

Dopisuje se v vseh jezikih.

Zaloga v Trstu: lekarna Praxmarer Piazza grande.
" v Pulju " I. Carbucchio.
" v Trientu " Santoni.

Direktno iz Brna

svetovnoslovesi radi elegantnega in reelnega sukna,
pošiljam po priznanih nizkih cenah

blago za moške obleke in suknje,

angleške novosti, blago-loden, chevost itd. najpripro-
steje do najelegantnejega. Izvrstna zbirka uzorcev
gratis in franco vsakemu. Pošiljajte kakor uzorec.

Teoristična satoga sukna

S. pl. Braunek v Brnu (Brünn).

Varnost proti mrazu in mokroti nu-
dijo le moje svetovnoznanne

plajte za častniške konje,

kateri so pripoznane od ekonomov,
posestnikov konj, oskrbnikov po-
stev itd. kakor gorke, trpežne, nepokončlive, torej kakor
najbolje konjske plajte. Moje konjske plajte so jako volne
ter se dajo rabiti tudi kakor gorke plajte za postelje. Plajte
so velike se živimi bordurami ter stanejo: vrsta A gl. 1.60,
vrsta B gl. 2.— Plajte za izvoške-duble z večbarvenimi
bordurami, fina kvaliteta 2 metra dolge 1 1/2 meter široke
gl. 3.50 komad. Razpošiljanje z garancijo proti povzetju.
Jedini naročilni kraj

M. RUNDBAKIN
Dunaj, II. Bezirk Grosse Pfarrgasse 25.

Varstvena znamka: SIRD.

LINEMENT. CAPSICI COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi,

pripoznana **svrstno, bolečine blaščede mazilo,**
dobiva se po 40 nč., 70 nč. in 1 gl. po vseh le-
karnah. Zahteva naj se to

splošno priljubljeno domače sredstvo

vedno le v originalnih steklenicah z varstveno znamko
„SIRD“ iz Richterjeve lekarne ter vsamo
previdnostno samo steklenice s to varstveno
znamko kakor originalni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi.

Zobobol olajšujejo

obne kapljice lekarja Pissolija v Ljubljano
(Dunajska cesta)

katero so bile odlikovane z Najvišjim priznanjem Nj. c. in k.
Via prejšnje gospe prestolonaslednice-udove nadvojvodinje

Štefanije

Steklenica velja 20 kr.

Kdor želi kupiti
slamozemnico, mlatinico, gepej,
trierer ali sploh kak potrebni in
koristni kmetijski stroj,
naj zahteva prvi slovenski cenik naj
novejših strojev od prve in jedine slov.
zaloge kmetijskih strojev na Gorškem,
Franjo Babnika v Gorici
(začasno Via Fornica 12.)
Zastopnik se iščejo.

100 do 300 gl.

zamorejo si pridobiti osebe vsakega stanu v vsa-
kem kraju gotovo in pošteno, brez kapitala in ri-
zika z razpečavanjem zakonito dovoljenih državnih
papirjev in srečk. Ponudbe pod naslovom **Ludwig**
Oesterreicher VIII Deutschegasse 8, v Budimpešti.

THE MORSE MANUFACTURING COMPANY,
7, Red Lion Court, London, E.C.

15 fopuarta
na ga goduje ovaj
cau jezuvaino

Pserhofer-jeva

lekarna „PRI ZLATEM DRŽAVNEM JABOLKU“
na Dunaju I., Singerstrasse št. 15.

J. Pserhoferjeve čistilne kroglice

so davnoskušeno, lahkočistilno od več zdravnikov občinstvu priporočano domače sredstvo.
Te kroglice so iste, poznane pri občinstvu že več desetletji pod imenom „J. Pserhoferjeve kričistilne kroglice“
ter se izdelujejo pristne jedino v lekarni „Pri zlatem državnem jabolku“, Dunaj I., Singerstrasse št. 15.
Teh kroglic stane: jedna škatljica a 15 kroglicami 21 nvč. Jeden zavitek z 6 škatljicami 1 gl. 5 nvč. Ako se
znesek predplača, stane s poštnino vred: 1 zavitek kroglic 1 gl. 25 nvč. (Manje od jednega zavitka so ne pošilja.)

Prosimo, da se izrecno zahteva „J. Pserhoferjeve čistilne kroglice“

in paziti je, da ima pokrov vsaki škatljici isti podpis J. Pserhofer v rudečih pismenih, katerega je videti
na navodilu za porabo.

Pserhoferjev balzam za ozeblino, 1 posodica
sto poštnine 65.

J. Pserhoferjev trpotčev sok, za leč-nje sliza 1
steklenica 50 nvč.

J. Pserhoferjev balsam za goitanec, 1 st-kl.
poštnine prosto 65 nč.

Stoll-ovi kola, preparati, izborna kreplilna sredstva za želo-
dec in živce, 1 liter kola-vina ali eliksirja 3 gl.,
pol litra 1 gl. 80 nvč., četrt litra 85 nvč.

J. Pserhoferjeva grenka tinktura za želodec
(prej imenovana življenska esenca). Rahlo razstapljaajoče sred-

stvo, ki upliva kreplilno na želodec pri zabasanju, 1 bočica
22 nč., 1 ducet 2 gl.

J. Pserhoferjevo mastilo za rane, 1 steklenica
50 nvč.

J. Pserhoferjeva tanokininska pomada, pospe-
šuje
1 st las, jedna škatljica 2 gold.

Ranocelni obliž, od pok. prof. Steudel-a, 1 lonček 50 nč.
prosto poštnine pa 75 nvč.

Universalna čistilna sol, A. W. Bullricha domače
sredstvo proti posledicam
slabe prebave, jeden omot 1 gl.

Razven imenovanih izdelkov so deloma v zalogi vse v avstrijskih listih napovedane tu- in inozemske farmaceu-
tične specialitete. Na zahtevanje poskrbuje se točno vsako v skladišču nahajajoče se blago po nizki ceni.
Razpošiljanja po pošti se vrše točno, a treba je denar doposlati naprej; večja naročila tudi po poštne povzetju.
Pri pošiljanju denarja po pošti nakazniol stane porto veliko manj, kakor po povzetju.

Vse stroje za poljedelstvo in vinogradstvo

CENE Z NOVA ZNIŽANE.

Stiskalnice za grozdje, diferencialna sestava. Ta
sestava stiskalnic ima največjo pritiskujočo moč izmed
vseh drugih, kakoršnih - koli stiskalnic.

Stiskalnice za masline, hidravliške
stiskalnice, brizgaljke proti peronosperi,
Vermorelove sestave.

Te moje brizgaljke so znane kakor najboljšje ter
najcenejše; avtomatične brizgaljke, tlačilnice s pripravo
za tlačiti jagode, stiskalnice za seno, triere itd. v naj-
boljšem proizvodu.

Ig. Heller, Dunaj

Cenike in spričevala zastoj!

II., Praterstrasse 49.
Iščem zastopnikov! — Čuvati se je ponarejanj!

Tiskarna Gutenberg

Gljalna ces. kralj. universitetne tiskarne „Styria“

13 Sackstrasse — GRADEC — Sackstrasse 13

TOVARNA ZA OBRTNE IN CONTO - KNJIGE

zistem „Patent Workmann Chicago“

Raztrirni zavod — Knjigovezstvo.

priporočuje se za prijazne naročbe se zadržilom primernih cen in točne postrežbe.

Izdelovanje vsakovrstnih tiskovin kakor: časnikov, roketvorov v vsakem obsežju, brošur, plakatov
cenikov, računov, memorandumov, okrožnic, papirja za liste in zavitkov z napisom, naslovnih listkov
jedilnih list, pavabil itd. itd. — Bogata zaloga glavnih, Conto-Corrent-knjig, Saldi-Conti, Fature
Debitoren, Creditorov, Cassa-knjig, Strazza, Memoriale, Journalov, Prima-note, odpravnih, menjličnih
časov-zapadnih in knjig za kopiranje, kakor tudi vse pomožnih knjig, potem raztrirnega (črtanoga
papirja, Conto-Corrent, svilenoga papirja za kopiranje, listov iz kavčeka za kopiranje, skledic iz
oinka za kopiranje itd.

Za naročbe in nadaljnja pojasnila obrniti se je do glavnega zastopnika

Trst, Via delle Acque 5 — ARNOLDO COEN — Via delle Acque 5 Trst